

KSeF w biurze rachunkowym

Przejdź na sklep.infor.pl

Rozdział 2

Obowiązek wystawiania faktur

Artykuł 106b ustawy o VAT reguluje, kiedy podatnik ma obowiązek wystawić fakturę. Faktura jest podstawowym dokumentem w obrocie gospodarczym – potwierdza sprzedaż towarów i usług, a zarazem jest podstawą do rozliczenia podatku od towarów i usług.

Przepis rozróżnia trzy grupy sytuacji:

- obowiązek wystawienia faktury „z urzędu”,
- brak obowiązku wystawienia faktury,
- obowiązek wystawienia faktury na żądanie nabywcy.

Wariant 1: Obowiązek wystawienia faktury z urzędu

Podatnik musi udokumentować fakturą:

- 1) sprzedaż, a także dostawę towarów i świadczenie usług, o których mowa w art. 106a pkt 2 ustawy, dokonywane przez niego na rzecz innego podatnika podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze lub na rzecz osoby prawnej niebędącej podatnikiem;
- 2) wewnątrzwspólnotową sprzedaż towarów na odległość, chyba że podatnik korzysta z procedury szczególnej, o której mowa w dziale XII w rozdziale 6a ustawy o VAT;
- 3) wewnątrzwspólnotową dostawę towarów na rzecz podmiotu innego niż wskazany w pkt 1;
- 4) otrzymanie przez niego całości lub części zapłaty przed dokonaniem czynności, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyjątkiem przypadku, gdy zapłata dotyczy:
 - a) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów,
 - b) czynności, dla których obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy,
 - c) dostaw towarów, dla których obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z art. 19a ust. 1b ustawy.

Tym samym podatnicy mają obowiązek wystawiania faktur dokumentujących:

- sprzedaż na rzecz podatników VAT (krajowych i unijnych) oraz osób prawnych niebędących podatnikami,
- wewnątrzwspólnotową sprzedaż towarów na odległość (WSTO), chyba że stosuje procedurę OSS,
- wewnątrzwspólnotową dostawę towarów (WDT),
- otrzymanie zaliczki przed sprzedażą (z wyjątkami, np. zaliczki przy WDT czy przy usługach, dla których obowiązek podatkowy powstaje w inny sposób, np. w chwili wystawienia faktury).

W zakresie faktur zaliczkowych pojawia się pewien wyjątek, a mianowicie, jeżeli podatnik otrzymał zaliczkę i zrealizował sprzedaż w tym samym miesiącu, nie ma obowiązku wystawiać osobnej faktury zaliczkowej. Wystarczy jedna faktura końcowa.

Przykład 2

Spółka X sprzedaje towar spółce Y z Niemiec (podatnik VAT-UE). Transakcja ta stanowi wewnątrzwspólnotową dostawę towarów, co skutkuje koniecznością wystawienia faktury.

Przykład 3

Spółka X sprzedaje towar spółce Y z Niemiec (podatnik VAT-UE). Transakcja ta stanowić będzie wewnątrzwspólnotową dostawę towarów. Przed wysyłką towarów spółka X zażądała zaliczki. Spółka X nie ma obowiązku wystawienia faktury dotyczącej otrzymanej zaliczki.

Przykład 4

Firma budowlana otrzymała od klienta – spółki z o.o. – zaliczkę 30% na poczet przyszłej usługi remontowej. Podatnik musi wystawić fakturę zaliczkową, chyba że cała usługa zostanie wykonana i rozliczona w tym samym miesiącu.

Przykład 5

Podatnik 10 maja otrzymał zaliczkę, a 20 maja wykonał usługę. Może wystawić jedną fakturę 20 maja, dokumentującą całość.

Jak wskazuje art. 106b ust. 2 ustawy o VAT, podatnik nie jest obowiązany do wystawienia faktury w odniesieniu do sprzedaży zwolnionej od podatku na podstawie art. 43 ust. 1, art. 113 ust. 1 i 9, art. 113a ust. 1 lub przepisów wydanych na podstawie art. 82 ust. 3. Zatem przy sprzedaży zwolnionej (np. usługi edukacyjne, zwolnienie podmiotowe do 200 tys. zł) podatnik nie musi wystawiać faktury. Jednak należy pamiętać, że zgodnie z przepisem art. 106b ust. 3 ustawy o VAT, nabywca może zażądać faktury,

nawet jeśli sprzedawca nie musiałby jej wystawić z urzędu, i wtedy podatnik musi ją wystawić.

Przykład 6

Lekarz prowadzący praktykę lekarską, zwolnioną z VAT, nie ma obowiązku wystawiania faktur swoim pacjentom – chyba że pacjent o to poprosi.

W zakresie terminu na zgłoszenie żądania, podkreślenia wymaga, że nabywcy mają na to 3 miesiące od końca miesiąca sprzedaży lub otrzymania zaliczki. Jeśli zgłoszenie zostanie dokonane po tym terminie, sprzedawca nie musi wystawiać faktury, ale może to zrobić.

Jeśli chodzi o osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, to w sytuacji, gdy stają się one naszym klientem, nie mamy obowiązku wystawiania faktur dla takich osób. Mogą one jednak zażądać takiej faktury i jeśli zgłoszenie zostanie dokonane w ciągu 3 miesięcy, podatnik ma obowiązek ją wystawić.

Przykład 7

Osoba fizyczna (nieprzedsiębiorca) kupiła komputer w sklepie. Sklep nie ma obowiązku wystawiać faktury z urzędu, ale jeżeli klient poprosi o nią w ciągu 3 miesięcy, sprzedawca musi ją wystawić.

W odniesieniu do faktur na żądanie, należy wskazać, że przepis odmawia obowiązku wystawienia faktury na żądanie w niektórych przypadkach. I tak nie mamy obowiązku wystawiania faktury na żądanie w odniesieniu do:

- a) czynności, o których mowa w art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy, a zatem:
 - dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
 - świadczenia usług:
 - telekomunikacyjnych,
 - wymienionych w poz. 24–37, 50 i 51 załącznika nr 3 do ustawy o VAT,
 - najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze,
 - ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia,
 - stałej obsługi prawnej i biurowej,
 - dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego;
- b) czynności, o których mowa w art. 106a pkt 3 i 4 ustawy, a zatem:
 - dostawy towarów i świadczenia usług rozliczanych w procedurach szczególnych, o których mowa w dziale XII w rozdziałach 6a i 7 ustawy, przez podatników zidentyfikowanych na potrzeby tych procedur, dla których państwem

Przejdź na sklep.infor.pl

